

TYGODNIK WILEŃSZCZYZNY

www.tygodnik.lt

DZIŚ

w numerze m. in.

■ Wymiana dachów z azbestu – wsparcie nie jest już udzielane **str. 3**

■ Zbiórka odpadów wielkogabarytowych i niebezpiecznych będzie odbywać się 3 razy w roku **str. 5**

Rota

■ Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy AK uczczono w Kolonii Wileńskiej i Krawczunach

str. 1

■ Anna Krepsztul – malarzka Pani Ostrobramskiej

str. 6

PRENUMERATA

2025

**Do 19 marca
trwa prenumerata
na kwiecień
2025 roku.**

**Za 1,93 euro – miesięcznie
za 23,12 euro – rocznie
(indeks 0233);
dla emerytów i osób
niepełnosprawnych –
1,85 euro – miesięcznie
za 22,18 euro – rocznie.
(indeks 0322)**

W KAŻDYM NUMERZE:

ROTA

DODATEK
HISTORYCZNO-PATRIOTYCZNY
DLA POLAKÓW NA LITWIE

Obchody 50. rocznicy śmierci
bł. ks. Michała Sopočki
w Taboryszkach

Wyjątkowy kapłan

15 lutego w Taboryszkach miały miejsce obchody 50. rocznicy śmierci bł. ks. Michała Sopočki. Uroczysta okazja zgromadziła mieszkańców Taboryszek, Turgiel oraz okolic.

Na wydarzenie przybył wicemerc Samorządu Rejonu Solecznickiego Waldemar Śliżewski, dyrektor Administracji Samorządu Rejonu Solecznickiego Grzegorz Jurgo oraz starosta Turgiel Edward Tyszkiewicz.

Bł. ks. Michał Sopoćko – to wyjątkowa osobowość. Urodził się w 1888 r. w małej wsi o nazwie Juszejszczyzna w powiecie oszmiańskim. W 1914 r. ukończył Seminarium Wileńskie i został skierowany jako wikariusz do Taboryszek. Tam rozpoczął prężną działalność duszpasterską – pracował z młodzieżą, powołał chór parafialny, wyposażył bibliotekę. Dużą wagę poświęcił oświacie i kulturze. Od 1918 r. kontynuował studia teologiczne – tym razem w Warszawie. Tam też został kapłanem wojskowym. W latach 30. XX w. był wykładowcą w Seminarium Wileńskim

(Dokończenie na str. 4)

FOT. SALCINKALLT

Kwestie obronności oraz źródła jej finansowania tematem spotkania prezydenta i liderów partii parlamentarnych Litwy

MARIAUS MORKEVIČIAUS (ELTA) NUOTR.

W środę prezydent Gitanas Nausėda spotkał się z liderami partii parlamentarnych, aby omówić kwestie obronności oraz źródła jej finansowania. Swoje propozycje w tej kwestii przedstawił przewodniczący Akcji Wyborczej Polaków na Litwie – Związku Chrześcijańskich Rodzin, europoseł Waldemar Tomaszewski.

(Dokończenie na str. 2)

Imponujący wzrost liczby mieszkańców w miejscowościach Wileńszczyzny

Dziesięciokrotnie większa Rzesza

FOT. ARCHIWUM

W ciągu ostatnich 25 lat najbardziej wzrosła liczba mieszkańców dużych miast Litwy – Wilna, Szawli i Kowna. Oprócz dużych miast szybko rozwijają się też położone w ich pobliżu miejscowości – najbardziej zaludniły się Dercekiai w rejonie kłajpedzkim i Rzesza w rejonie wileńskim – poinformowało Centrum Rejestrów.

(Dokończenie na str. 5)

Kwestie obronności oraz źródła jej finansowania tematem spotkania prezydenta i liderów partii parlamentarnych Litwy

(Dokończenie ze str. 1)

W spotkaniu, które odbyło się w Pałacu Prezydenckim, wzięli udział prezydent Gitanas Nausėda, premier, lider Partii Socjaldemokratycznej Gintautas Paluckas, przewodniczący Sejmu, lider Związku Demokratycznego „W imię Litwy” Saulius Skvernelis, prezes Akcji Wyborczej Polaków na Litwie – Związku Chrześcijańskich Rodzin Waldemar Tomaszewski, starosta Związku Chłopów i Zielonych w Sejmie Aušrinė Norkienė, przewodniczący Związku Ojczyzny-Chrześcijańskich Demokratów Laurynas Kasčiūnas, wiceprzewodniczący Ruchu Liberalnego Simonas Kairys.

W kwestii zwiększania wydatków na obronę lider AWPL-ZChR wskazał na propozycję opodatkowania aktywów banków, wprowadzenie moratorium na wypłacanie premii w instytucjach państwowych i samorządowych oraz pożyczki, jaką obywatele udzielają państwu – dystrybucja obligacji rządowych z oprocentowaniem rocznym 5 proc.

W kwestii zwiększania wydatków na obronność AWPL-ZChR jest też zdania, że pożyczki na obronność państw członkowskich UE powinny być zwolnione z wymogów UE dotyczących pożyczek i deficytu budżetowego. Ponadto Władze UE muszą zre-

zygnować z „utopijnego Zielonego Ładu”, który utrudnia rozwój ciężkiego przemysłu i przemysłu obronnego UE oraz znacznie zmniejsza konkurencyjność UE na świecie.

Przedstawione przez AWPL-ZChR propozycje zawierają też kwestie, które jeszcze w 2013 roku zostały uwzględnione podczas podpisania wstępnego porozumienia obronnego partii parlamentarnych. Są to dwie propozycje AWPL-ZChR: rozwijanie litewskiego przemysłu zbrojeniowego i przeciwdziałanie dyskryminacji mniejszości narodowych na Litwie. AWPL-ZChR zaznacza, że nie powinno być napięć wewnętrznych w kraju, w tym dotyczących mniejszości narodowych. Dlatego ważne jest prze-

strzeganie podstawowych wartości powszechnie uznawanych w Europie, dbanie o realizację podstawowych praw człowieka i poszanowanie praw mniejszości narodowych, a także zagwarantowanie realizacji postanowień Konwencji ramowej o ochronie mniejszości narodowych i Europejskiej karty języków regionalnych lub mniejszościowych na Litwie.

W styczniu tego roku Rada Obrony Państwa podjęła decyzję, że Litwa w ciągu najbliższych pięciu lat ma przeznaczyć na obronność od 5 do 6 proc. swojego PKB, czyli około 12 mld euro. Obecnie litewscy politycy zastanawiają się teraz nad tym, skąd wziąć dodatkowe pieniądze na obronność państwa.

„Katarsis“ reprezentantem Litwy na Eurowizji!

„Katarsis“ będzie reprezentował Litwę na 69. Konkursie Piosenki Eurowizji! Podczas wielkiego finału litewskich preselekcji, który odbył się na scenie kowieńskiej areny „Žalgiris“ zobaczyliśmy 12 wykonawców, którymi byli: Anyanya, Justė Baradulinaitė, Petunija, Nojus Žebrauskas-NOY, Gebraisy, GOYA, „Katarsis“, Amoralu, Lion Ceccah, Sophie Ali,

Liepa oraz zespół z Niemieniczna „Black Biceps“.

Drugie miejsce zajął Lion Ceccah z piosenką „Drobė“, trzecie miejsce zajęła Liepa z piosenką „Ar mylėtum“. Zespół „Black Biceps“ zajął wysokie czwarte miejsce.

69. Konkurs Piosenki Eurowizji odbędzie się w Bazylei po zwycięstwie Nemo z utworem „The Code“. Było to już trzecie zwycięstwo Helwe-

tów, po wygranych Lys Assia (1956) i Celine Dion (1988). Sloganem konkursu jest, tak jak w przypadku dwóch poprzednich Eurowizji, hasło United By Music (pol. Zjednoczeni poprzez muzykę). Konkurs poprowadzą Hazel Brugger, Sandra Studer oraz Michelle Hunziker.

Litwa wystąpi podczas 2. półfinału 15 maja, wielki finał odbędzie się – 17 maja.

Justyna Steczkowska – polską reprezentantką na Eurowizję

Na tegoroczny Konkurs Piosenki Eurowizji, który odbędzie się w maju w Bazylei, Polska wysła zwyciężczynię krajowych preselekcji – Justynę Steczkowską.

O wyborze reprezentanta zdecydowały w piątek, 14 lutego, wyłącznie głosy widzów.

W finale zmagano się 11 kandydatów: Chryst, Kuba Szmajkowski, Justyna Steczkowska,

Tynsky, Daria Marx, Swada x Niczos, Janusz Radek, Marien, Teo, Sonia Maselik i Dominik Dudek.

Najwięcej głosów widzów (39,32 proc.) zdobyła Justyna Steczkowska z piosenką „Gaja”.

Na Eurowizji wystąpi już po raz drugi, po dokładnie 30 latach. W 1995 roku Justyna Steczkowska stanęła na eurowizyjnej sce-

nie z utworem „Sama” i zajęła 18. miejsce.

Polska w Eurowizji uczestniczy od 1994 roku.

Do tej pory najwyższym miejscem zajęтым przez Polskę na Eurowizji jest 2. miejsce Edyty Górniak z piosenką „To nie ja” w 1994 roku.

W ubiegłym roku Luna z piosenką „The Tower” nie przeszła do finału Eurowizji.

Nie żyje wybitna biegaczka Anna Kostecka-Ambraziėnė

W wieku 69 lat zmarła 12 lutego wybitna litewska lekkoatletka Anna Ambraziėnė z domu Kostecka. Była rekordzistką i wicemistrzynią świata oraz wielokrotną rekordzistką i mistrzynią Litwy.

O śmierci legendarnej biegaczki poinformowała Litewska Federacja Lekkoatletyczna.

Anna Ambraziėnė (z domu Kostecka) urodziła się 14 kwietnia 1955 roku we wsi Tarakańce w rejonie wileńskim. W 1973 roku ukończyła Szkołę Średnią w Podbrodziu i rozpoczęła naukę w Wileńskim Technikum Przemysłu Lekkiego. To właśnie gdy reprezentowała technikum na zawodach biegowych, został dostrzeżony jej talent lekkoatletyczny. Trener Algimantas Vilkas zachęcił ją do sportu. Nie pomylił się. Anna Kostecka zaczęła robić ogromne postępy i już w 1978 roku dostała się do reprezentacji ZSRR.

Aż 20-krotna mistrzyni Litwy w biegu, dziewięciokrotnie zwyciężała w mistrzostwach halowych Litwy.

Anna Kostecka-Ambraziėnė aż 24-krotnie poprawiła rekord Litwy w biegu na 400 m przez płotki oraz 9-krotnie – 400 m. 11 czerwca 1983 roku w Moskwie pobiła rekord świata w biegu na 400 m przez płotki (54.02 sek.). W tym samym roku wywalczyła srebrny medal mistrzostw świata.

Na mistrzostwach Europy w 1982 r. zajęła czwarte miejsce. W 1981 roku zwyciężyła na światowej uniwersjadzie. Na mistrzostwach ZSRR wywalczyła po dwa krążki złote, srebrne i brązowe.

W 1983 roku Anna Kostecka-Ambraziėnė została uznana za najlepszą sportsmenkę na Litwie.

W 1985 roku ukończyła Litewski Instytut Wychowania Fizycznego. Pracowała jako nauczycielka wychowania fizycznego i trenerka.

Na podst. lengvoji.lt

W kwietniu w Warszawie odbędzie się jubileuszowy Szczyt Inicjatywy Trójmorza

Trzyście państw, 120 milionów obywateli i 143 projekty priorytetowe – Inicjatywa Trójmorza obchodzi w tym roku dziesiątą rocznicę powstania. Jubileuszowy szczyt, który odbędzie się w Warszawie w dniach 28–29 kwietnia 2025 r., nie tylko symbolicznie domknie dekadę regionalnej współpracy, ale też wyznaczy kierunki jej dalszego rozwoju.

Podczas tegorocznego szczytu prezydenci mają dyskutować przede wszystkim o dekadzie funkcjonowania formatu trójmorskiego. Ma to być podsumowanie dziesięciolecia integracji i wyznaczenie kierunków rozwoju Inicjatywy na kolejne 10 lat.

Przewidziany jest udział ponad 20 delegacji najwyższego i wysokiego szczebla. Do Inicjatywy Trójmorza dołączą też kolejne państwa.

Szczytowi towarzyszyć będzie Forum Biznesu Inicjatywy Trójmorza, które jest platformą poszukiwania synergii gospodarczych i współpracy przedsiębiorców.

Powołanie Inicjatywy Trójmorza zainicjowali prezydenci Polski Andrzej Duda i Chorwacji Kolinda Grabar-Kitarović podczas spotkania przywódców państw regionu na marginesie Zgromadzenia Ogólnego ONZ w Nowym Jorku w 2015 roku. Rok ten jest uznawany za początek współpracy trójmorskiej, natomiast inauguracyjny szczyt Inicjatywy odbył się w Dubrowniku w 2016 r.

W okresie dekady prezydentury Andrzeja Dudy Inicjatywa Trójmorza stała się użyteczną platformą utrzymywania relacji z krajami trzecimi. Atrakcyjność formatu trójmorskiego skutkuje wyjątkowo korzystną dynamiką, jaka wytworzyła się wokół niego w ostatnich latach.

Fot. Przemysław Keler/KPRP

TYGODNIK
WILEŃSZCZYZNY

Wydanie internetowe:
www.tygodnik.lt

Zespół redakcyjny:
Andrzej Kołosowski
Jan Lewicki
Teresa Strumiło

Współpraca:
Monika Urbanowicz

Zygmunt Żdanowicz, radny
samorządu rejonu wileńskiego

Opracowanie komputerowe:
Sławomir Subotowicz

Wydawca:
ZSA „Rejspa” Kalvines 5,
Sużany, rejon wileński
Kolegium redakcyjne

Adres do korespondencji:
LT-09318 Wilno
tel./fax 275-31-66, e-mail: rejspa@rejspa.lt

Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/autorów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych oraz Fundacji Pomoc Polakom na Wschodzie im. Jana Olszewskiego

Projekt finansowany przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej w konkursie „Polonia i Polacy za granicą 2024 – wydarzenia i inicjatywy polonijne”

Okolo 170 tysięcy osób otrzyma wsparcie finansowe na kartę socjalną

Osoby, znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, otrzymują teraz karty socjalne zamiast wcześniej rozdawanych paczek z artykułami spożywczymi o długim terminie przydatności i artykułami higienicznymi. W marcu okolo 170 tys. mieszkańców otrzyma przelewy pieniężne na karty socjalne wybranej przez siebie sieci handlowej – poinformowało Ministerstwo Ochrony Socjalnej i Pracy.

Jak podało ministerstwo, wysokość przelewów w tym roku pozostaje taka sama jak w roku ubiegłym – 25 euro na osobę na kwartał.

Za otrzymane środki pieniężne mieszkańcy będą mogli sami zakupić niezbędne produkty spo-

żywcze i inne produkty pierwszej potrzeby.

Pieniądze przelewane są na karty socjalne 4 razy w roku – w połowie marca, czerwca, września i grudnia. Środki te można wyko-

rzystać od chwili ich otrzymania do 14 marca następnego roku.

Jedynym kryterium otrzymania wsparcia jest średni miesięczny dochód, który nie może przekroczyć 331,50 euro na osobę, z wyjątkiem przypadków, w których administracja samorządów ustala wyższe kwoty.

Dokładne informacje o sieciach handlowych, które współpracują w poszczególnych samorządach przy wdrażaniu projektu karty socjalnej, można znaleźć na stronie <https://priimk.lt/gyventojams>.

Na podst. socmin.lrv.lt

RRT: w szkołach wzrasta liczba przypadków cyberprzemocy

Niepokój budzi rosnąca liczba przypadków cyberprzemocy w litewskich szkołach – poinformowała Służba Regulacji Łączności (RRT).

Według RRT, w ubiegłym roku na infolinię służby www.svarusinternetas.lt wpłynęło 2177 zgłoszeń o znalezionych w Internecie informacjach, których rozpowszechnianie było potencjalnie zabronione lub które miały negatywny wpływ na nieletnich. I choć liczba takich zgłoszeń jest o 13 proc. mniejsza niż w 2023 r., wśród nich odnotowano 110 zgłoszeń dotyczących hejtu i przemocy w cyberprzestrzeni. Jak podano, w 47 przypadkach informacja się potwierdziła i podjęto działania mające na celu jak najszybsze usunięcie takich treści.

„Rosnąca liczba przypadków cyberprzemocy budzi ogromne zaniepokojenie. Ponieważ cyber-

przemoc często ma miejsce w zamkniętych grupach i na różnych platformach internetowych, niezwykle trudno jest ją szybko wykryć i podjąć działania w celu jej wyeliminowania” – powiedziała Jūratė Šovienė, przewodnicząca Rady RRT.

„Biorąc pod uwagę, że więk-

szość materiałów o charakterze znęcania się powstaje w szkole lub na terenie szkoły, konieczne są kompleksowe środki zapobiegawcze – szkoły i biblioteki powinny zapewnić korzystanie z narzędzi do filtrowania treści w publicznym dostępie do Internetu, a korzystanie z telefonów komórkowych podczas lekcji i przerw powinno być omawiane ze społecznościami” – podkreśla Šovienė.

Według służby, po przeanalizowaniu zgłoszonej informacji, część z niej, ze względu na treść, została przekazana na internetowe infolinie w innych krajach i do odpowiednich instytucji litewskich, m.in. policji.

Na podst. rrt.lt

Co roku na Litwie ginie bez śladu okolo 3 tysięcy osób

Według policyjnych statystyk, co roku na Litwie ginie średnio okolo 3 tys. osób – donosi lrv.lt.

„Nie możemy stwierdzić, że

ginie coraz więcej osób. Liczba ta jest mniej więcej stabilna, rocznie ginie okolo 3000 osób” – powiedział w radiu LRT rzecznik Departamentu Policji Ramūnas Matonis.

Według rzecznika policji, w 2023 r. zaginęło bez wieści 3090 osób, w roku ubiegłym o 500 mniej – 2620 mieszkańców.

Według Matonisa, w ostatnich latach spadła liczba zaginięć, ale ze względu na szeroko nagłośnione przypadki zaginięć nastolatków i dzieci, o zaginięciach ludzi zaczęto mówić częściej.

„Doniesienia o zaginięciach są bardzo niepokojące i przyciągają uwagę. Coraz więcej informacji o zaginionych osobach pojawia się także w mediach społecznościowych” – powiedział Matonis.

Fot. Wiktor Jusiel

Nad rzeką znaleziono ubrania zaginionej wilnianki

Służby kontynuują poszukiwania Eveliny Gaulienė, która zaginęła tydzień temu w Wilnie.

Po tym, jak w czwartek, 13 lutego, w pobliżu Wilii, we wsi Woły (lit. Valai) w rejonie trockim znaleziono górną część ubrania kobiety, przeszukano rzekę, ale w poniedziałek prace utrudniały warunki atmosferyczne. Policja podkreśla, że nie przerwie poszukiwań do czasu odnalezienia zaginionej kobiety.

Służby od 9 lutego poszuku-

ją zaginionej w stolicy Eveliny Gaulienė, urodzonej w 1979 r.

Kobieta wyszła z domu w

Grzegorzewie przy ulicy Šviesos i do tej pory nie wróciła, ma wyłączony telefon komórkowy.

Zaginiona ma okolo 170 cm wzrostu, jest mocnej budowy ciała i ma jasne włosy do ramion. Wychodząc z domu, miała na sobie długą jasnoszarą kurtkę z kapturem, i krótkie jasnobrązowe buty.

Osoby, które widziały kobietę lub znają jej miejsce pobytu, proszone są o niezwłoczny kontakt z policją pod numerem tel. tel. +370 675 19146 lub pod numerem alarmowym 112.

Fot. Vilniaus VPK

Rozpoczyna się I część egzaminu z języka litewskiego dla klas jedenastych

Odbyla się pierwsza część egzaminu z języka litewskiego i literatury dla jedenastoklasistów – w dniach 17-20 lutego uczniowie musieli wykonać zadanie ustne.

Podczas egzaminu jedenastoklasiści musieli zaprezentować otrzymany tekst publicystyczny i przedyskutować jego tematykę. W ubiegłym roku w egzaminie ustnym wzięło udział ponad 26 tysięcy uczniów klas jedenastych.

Główna sesja egzaminu maturalnego odbędzie się w dniach 30 maja – 20 czerwca. W jego trakcie uczniowie klas jedenastych przystąpią do pierwszej części egzaminów, a uczniowie klas dwunastych do drugiej części egzaminów.

W pierwszej części egzaminu uczeń może uzyskać 40 procent oceny końcowej, a z drugiej części – 60 procent. Ocena egzaminu dojrzałości z języka litewskiego i literatury będzie rozłożona inaczej: 30 procent z pierwszej części egzaminu i 70 procent z drugiej części. Końcowa ocena państwowego egzaminu maturalnego zostanie obliczona poprzez zsumowanie punktów z pierwszej i drugiej części egzaminu i przeliczenie ich na punkty.

Aby absolwenci mogli otrzymać świadectwo dojrzałości, muszą zdać co najmniej dwa państwowe egzaminy maturalne.

Przypominamy, że rozpoczęte w marcu ubiegłego roku pośrednie egzaminy z wiedzy wywołały zamieszanie w systemie edukacji, dlatego Ministerstwo Edukacji, Nauki i Sportu (ŠMSM) zaproponowało zmianę trybu egzaminów maturalnych. Zgodnie z ich propozycją, testy wiedzy podzielono na dwie części Państwowego Egzaminu maturalnego (VBE).

Na podst. ELTA

Wymiana dachów z azbestu – wsparcie nie jest już udzielane

Ministerstwo Rolnictwa poinformowało, że często otrzymuje pytania od interesantów dotyczące możliwości otrzymania wsparcia na wymianę pokryć dachowych z azbestu na obszarach wiejskich.

Jak tłumaczy resort rolnictwa, wsparcie dla tych inwestycji było udzielane w minionym okresie finansowym. Wymiana pokryć dachowych z azbestu na wsi odbyła się w ramach działania „Podstawowe usługi i odnowa wsi na terenach wiejskich” w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020. Działanie to zostało zrealizowane, planowane wyniki zostały przekroczone – na terenach wiejskich wymieniono 7780 dachów, a całość środków (11,5 mln euro) została wykorzystana.

„Strategiczny Plan Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich na lata 2023–2027 nie przewiduje wsparcia na usuwanie azbestu, ponieważ nowy okres finansowy koncentruje się głównie na zwiększaniu konkurencyjności rolnictwa i rozwiązywaniu problemów związanych z bezpieczeństwem żywnościowym. Z uwagi na to nie planuje się przeznaczania środków na wymianę pokryć dachowych zawierających azbest na terenach wiejskich ani w roku 2025, ani później” – poinformowało Ministerstwo Rolnictwa.

Na podst. zum.lrv.lt

NOWINY znad SolcZY

Wyjątkowy kapłan

(Dokończenie ze str. 1) oraz na Uniwersytecie Wileńskim. W Wilnie poznał siostrę Faustynę Kowalską, która zapoczątkowała kult Miłosierdzia Bożego. Ks. Michał Sopoćko pokładał wszelkie starania, aby przesłanie Miłosierdzia Bożego dotarło do jak najliczniejszego grona odbior-

pomnik Ks. Sopoćki.

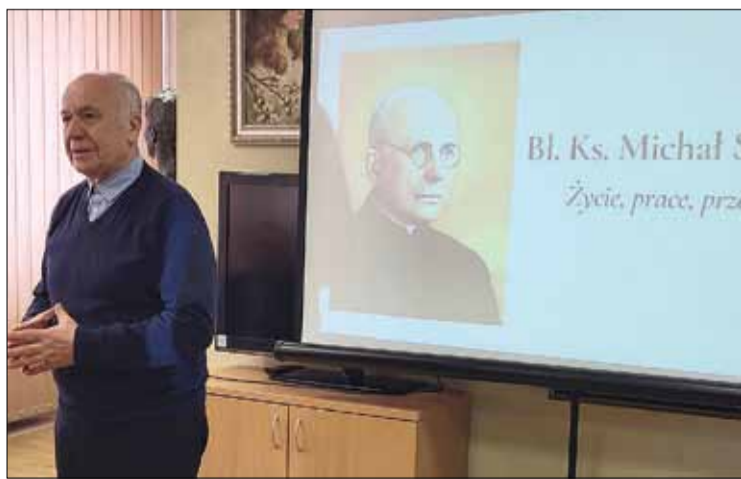
Pragnąc uszanować pamięć o tak wybitnej osobowości społeczność Taboryszek i okolic zebrała się na Mszę świętą. Właśnie 15 lutego w kalendarzu liturgicznym mamy wspomnienie bł. ks. Sopoćki. Wspólna modlitwa stała się treściwym początkiem obcho-

ców. W tym celu pisał artykuły, wygłaszał homilie i organizował nauczanie wiernych. Dzięki jego staraniom powstał obraz Jezusa Miłosiernego pędzla Eugeniusza Kazimirowskiego. Obraz w powszechnej świadomości utrwalił się jako obraz „Jezu, ufam Tobie”. Ks. Sopoćko przyczynił się też do powstania wybitnego dzieła literatury religijnej „Dzienniczka siostry Faustyny”. W czasie II wojny światowej kapłan był prześladowany za swoją aktywną działalność ewangelizacyjną. Dlatego musiał wyjechać do Białegostoku. Zmarł 15 lutego 1975 r. Całokształt dorobku Ks. Sopoćki doczekał się najwyższego uznania. 28 września 2008 r. dobiegł końca proces beatyfikacyjny. Bł. Ks. Michał Sopoćko został upamiętniony w wielu miejscach w Polsce i na Litwie. 7 grudnia 2024 r. w Taboryszkach został odsłonięty

dów. Mszę świętą celebrował ks. Raimundas Macidulskas – proboszcz parafii pw. św. Michała Archanioła w Taboryszkach. Po modlitwie miało miejsce złożenie wieńców przy pomniku księdza, następnie wszyscy udali się do Centrum Wspólnoty w Taboryszkach, gdzie odbyło się spotkanie edukacyjne. Publiczność miała okazję dokładniej zapoznać się z życiorysem i pracami ks. Michała Sopoćki. Po spotkaniu zebrani mogli także obejrzeć wystawę poświęconą drodze życiowej wyjątkowego kapłana. Eskpozycję przygotował przewodniczący Wspólnoty Lokalnej Taboryszek Henryk Danulewicz.

Organizatorem obchodów był Solczenicki Oddział Rejonowy Związku Polaków na Litwie. Partner wydarzenia – Wspólnota Lokalna Taboryszek „Taboryszki jak Malowane”.

Stronę przygotował **Andrzej Kolosowski**

Obchody Święta Odrodzenia Państwowości Litwy w Solczeniukach

Modlitwa za Litwę i jej mieszkańców

16 lutego Litwa obchodzi jedno z najważniejszych świąt narodowych – Dzień Odrodzenia Państwowości. To moment, w którym wszyscy obywatele, niezależnie od narodowości i przekonań, jednoczą się, by uczcić odwagę i determinację tych, którzy walczyli o niepodległość Ojczyzny. W Solczeniukach również nie zabrakło patriotycznych obchodów, które stały się wyrazem dumy narodowej i hołdem dla bohaterów litewskiej historii.

Obchody Dnia Odrodzenia Państwa Litewskiego w Solczeniukach były okazją do wspólnego świętowania, refleksji nad historią oraz wyrażenia dumy z osiągnięć niepodległej Litwy. Wydarzenie zgromadziło licznych mieszkańców oraz gości, którzy wspólnie celebrowali tę ważną dla kraju rocznicę.

Uroczystości rozpoczęły się od Mszy św. za Ojczyznę w kościele pw. św. Apostoła Piotra w Solczeniukach, podczas której wierni modlili się za pomyślność Litwy i jej mieszkańców. Nabożeństwo koncelebrowali: ksiądz proboszcz parafii solczeniukiej Ruslan Wilkiel oraz gościnnie przybyli księża Jonas Naujokaitis i Tomasz Jundo.

W obchodach wzięli udział wicemer rejonu solczeniukiego

Waldemar Śliżewski, dyrektor Administracji Samorządu Rejonu Solczeniukiego Grzegorz Jurgo, radni, kierownicy placówek samorządowych.

Po nabożeństwie w Centrum

Kultury odbył się świąteczny koncert. Na scenie wystąpił zespół IL SENSO – grupa utalentowanych wokalistów, tworzących niezwykle emocjonalne i pełne ekspresji występy. Ich koncerty to połączenie elegancji, technicznej doskonałości i pasji, które porwują publiczność i dostarczają niezapomnianych wrażeń. Podczas swojego występu IL SENSO zaprezentował repertuar łączący klasykę z nowoczesnością. Wykonania były pełne emocji, a harmonijne połączenie głosów członków zespołu wprowadzało słuchaczy w wyjątkowy nastrój. Charyzmatyczna interpretacja utworów, sprawiła, że każdy dźwięk brzmiał głęboko i przejmująco. Na scenie artyści wykazali się nie tylko perfekcyjną techniką wokalną, ale także sceniczną charyzmą i świetnym

kontaktem z publicznością. Dynamika ich występu, emocjonalne interpretacje i unikalne aranżacje muzyczne podkreśliły ich profesjonalizm oraz ogromne zaangażowanie w sztukę muzyczną. Publiczność była zachwycona zarówno pięknym muzyki, jak i pełnym pasją wykonaniem. Każdy utwór spotykał się z entuzjastycznymi reakcjami, a owacje na stojąco były najlepszym dowodem na to, że koncert IL SENSO dostarczył wyjątkowych wrażeń artystycznych.

Podczas uroczystości głos zabrał wicemer rejonu solczeniukiego Waldemar Śliżewski. W swoim przemówieniu podkreślił znaczenie jedności i wspólnego działania na rzecz rozwoju Litwy. Zachęcił również mieszkańców do pielęgnowania tradycji i wartości narodowych, które stanowią fundament litewskiej tożsamości.

– Historia dowiodła, że państwo litewskie oparte na demokratycznych zasadach jest silnym i postępowym państwem, ponieważ przetrwało wszelkie naciski i zagrożenia ze strony imperiów i totalitaryzmu. Życzę, aby święto 16 lutego zawsze dodawało sił do osiągania wyznaczonych wartościowych celów, a każde osobiste zwycięstwo niech będzie zwycięstwem całej Litwy – mówił wicemer.

Zatwierdzono najważniejsze dokumenty Samorządu Rejonu Solczeniukiego

11 programów do wdrożenia

13 lutego br. Rada samorządu rejonu solczeniukiego zatwierdziła strategiczny plan działań, przewidujący działania i programy organizowane przez samorząd w latach 2025-2027. Zgodnie z zatwierdzonym planem będzie realizowany tegoroczny budżet.

Strategiczny plan działań rejonu solczeniukiego 2025 – 2027 jest ciągły i skoncentrowany na działaniach już dokonanych i planowanych na przyszłość, określający priorytety rozwoju, cele i zadania. Na podstawie zatwierdzonego dokumentu, Samorząd Rejonu Solczeniukiego wdroży jedenaście programów zapewniających rozwój rejonu. Projekt uchwały przedstawiła Donata Ašmankevičienė, kierowniczka wydziału inwestycji i planowania strategicznego.

Przewiduje się, że w 2025 r. budżet Samorządu Rejonu Solczeniukiego będzie wynosił 70 416,8 tys. euro. W porównaniu z rokiem 2024 jest większy o 16,0 procent. Dokument przygotowano z myślą o zapewnieniu efektywnego wykorzystania środków finansowych i świadczeń dla mieszkańców rejonu. Kwestia ta była konstruktywnie omawiana na posiedzeniach komisji i grup.

Jelena Uljanowicz, kierowniczka wydziału budżetu i finansów, przedstawiając projekt uchwały, wyjaśniła, że budżet wzrasta ze względu na wzrost dochodów, większe dotacje z budżetu państwa i inne dochody.

Większość środków przewidzianych w budżecie stanowią podatki, dotacje, środki państwowe na realizację zadań zleconych, a także dochody z czynszów, towarów i usług. Budżet uwzględnia również wsparcie finansowe ze środków UE i innych źródeł międzynarodowych. W 2025 roku planuje się pozyskać 38 830,0 tys. euro z podatków dochodowych i zysków, podatków od nieruchomości oraz

podatków od towarów i usług. 24 933,0 tys. euro będą stanowiły dotacje na realizację zadań państwa, fundusze szkoleniowe, itp. Oczekuje się, że kwota 1 906,0 tys. euro będzie pochodzić z dzierżawy gruntów, towarów i usług.

Środki budżetowe zostaną wykorzystane na realizację samodzielnnych zadań delegowanych przez samorząd i państwo, na wdrożenie ustawy o samorządzie terytorialnym Republiki Litewskiej i innych ustaw.

Budżet 2025 przewiduje, że największa część środków zostanie skierowana na oświatę. Ta kwota stanowi 31 665,7 tys. euro, czyli 44,9 proc. budżetu.

Zbiórka odpadów wielkogabarytowych i niebezpiecznych będzie odbywać się 3 razy w roku

Nieodpłatnie i wygodnie

Samorząd Rejonu Wileńskiego od ponad 10 lat organizuje odbiór odpadów wielkogabarytowych i niebezpiecznych od mieszkańców metodą objazdu. Dla wygody mieszkańców, od tego roku odbiór tych odpadów będzie odbywał się częściej – 3 razy w roku. Obecnie trwa rejestracja na wiosenną zbiórkę odpadów.

Według wicemercer Samorządu Rejonu Wileńskiego dr Danuty Narbut, od 2013 r. samorząd zapewnia mieszkańcom możliwość bezpłatnego i wygodnego pozbycia się dużych i niebezpiecznych odpadów bytowych. Aby zachęcić mieszkańców do właściwego ich utylizowania, w tym roku odbiór wyżej wymienionych odpadów będzie odbywał się nie dwa razy, jak dotychczas, lecz trzy razy w roku.

„Widzimy duże zainteresowanie właściwym usuwaniem od-

padów wielkogabarytowych, dlatego będziemy nadal promować właściwą segregację odpadów, zwiększając częstotliwość ich odbioru. Zachęcam mieszkańców do skorzystania z możliwości bezpłatnego oddawania tych odpadów – wystarczy wypełnić wniosek, a spółki komunalne przyjadą do Państwa domu, aby je odebrać. Im więcej odpadów zostanie zebranych, tym mniej będzie ich w lasach, w pobliżu zbiorników wodnych i innych miejsc, gdzie nie powinno ich być” – mówi wicemercer dr Danuta Narbut.

Od tego roku odbiór odpadów wielkogabarytowych i niebezpiecznych metodą objazdową będzie realizowany w trzech etapach:

Etap I: luty – kwiecień.

Etap II: lipiec – sierpień.

Etap III: wrzesień – październik.

Obecnie jest ogłoszona rejestracja na wiosenną zbiórkę od-

padów, która potrwa do 28 lutego. Odbiór odpadów zaplanowano od 12 marca do 10 kwietnia.

Mieszkańcy, chcący oddać wyżej wymienione odpady, **muszą do 28 lutego br. skontaktować się ze spółką komunalną zgodnie z terytorium świadczenia usług:**

ZSA „Nemenčinės komunalininkas” – gminy Awizienie, Bez-dany, Bujwidze, Dukszty, Mejsza-goła, Niemenczyn, Niemenczyn miasto, Podbrzezie, Rzesza, Sude-rwa, Sużany, Zujuny

lub
ZSA „Nemėžio komunalininkas” – gminy Czarny Bór, Kowalcuzki, Ławaryszki, Mariampol, Miedniki, Mickuny, Niemież, Pogiry, Rudomino, Rukojnie, Szaterniki.

Zwracając się, należy złożyć wniosek w dowolnej formie, który musi zawierać dane kontaktowe, dokładny adres, skąd należy

odebrać ww. odpady oraz ilość i rodzaj planowanych do odebrania odpadów wielkogabarytowych i niebezpiecznych.

Wniosek do spółki komunalnej można wysłać pocztą elektroniczną, drogą pocztową, rejestracja odbywa się również telefonicznie.

Kontakty:

ZSA „Nemenčinės komunalininkas”, tel. +370 5 238 1157, e-mail: atliekos@nemenkom.lt

ZSA „Nemėžio komunalininkas”, tel. +370 65 267 693, e-mail: atliekutvarkymas@nkom.lt

Zwracamy uwagę, że właściciele nieruchomości położonych na terenach działek ogrodniczych muszą skontaktować się z przewodniczącym wspólnoty ogrodniczej, który wskaże miejsce odbioru odpadów wielkogabarytowych i niebezpiecznych, gdyż przewoźnicy nie mają możliwości dojazdu do każdej działki ogrodniczej.

Pracownicy spółek komunalnych będą sporządzać listy mieszkańców chętnych do oddawania odpadów. Odbiór odpadów będzie odbywał się według ustalonej trasy. Przed dotarciem do posiadaczy odpadów, przewoźnicy

skontaktują się z mieszkańcami telefonicznie.

Harmonogram odbioru odpadów wielkogabarytowych i niebezpiecznych zostanie ogłoszony na początku marca.

Przypominamy, że podczas akcji zbierania odpadów od mieszkańców odbierane będą odpady wielkogabarytowe: stare meble i sprzęty (stoły, łóżka, materace, krzesła, komody itp.), domowy sprzęt hydrauliczny oraz odpady niebezpieczne powstające w gospodarstwie domowym, w tym ogniwa galwaniczne, lakiery, farby, odpady rozpuszczalnikowe, produkty chemii gospodarczej, akumulatory.

Zwracamy uwagę, że odpady budowlane i rozbiórkowe (pochodzące z remontów mieszkań i porządkowania gospodarstw domowych) nie są odbierane metodą objazdu. Tego typu odpady są przyjmowane bezpłatnie od mieszkańców w punktach zbiórki odpadów wielkogabarytowych. Informacje o godzinach otwarcia tych placów oraz przyjmowanych odpadach można znaleźć na stronie internetowej Samorządu Rejonu Wileńskiego: <https://vrsa.lt/komunalinis-ukis/402>

Dziesięciokrotnie większa Rzesza

(Dokończenie ze str. 1)

Według stanu na 1 stycznia tego roku, w porównaniu ze styczniem 2000 r., w Wilnie swoje miejsce zamieszkania zadeklarowało prawie 190 tys. osób więcej, w Szawlach – o 15,3 tys. osób więcej, a w Kownie – o 14,8 tys. osób więcej. W Kłajpedzie liczba mieszkańców wzrosła o 11,9 tys., w Połdze – o 6,1 tys. Jak twierdzi Kazys Maksvytis, dyrektor ds. zarządzania rejestrem Centrum Rejestrów, można zaobserwować wyraźną tendencję: oprócz dużych miast szybko rozwijają się też położone w ich pobliżu miejscowości.

„Spośród takich miejscowości można wymienić znajdujące się w rejonie kłajpedzkim Dercekliai, gdzie na początku roku 2000 miejsce zamieszkania zadeklarowało nieco ponad 60 osób, a obecnie jest ich ponad 4 tysiące. Warto również wspomnieć o Rzeszy w rejonie wileńskim, gdzie liczba ludności wzrosła dziesięciokrotnie do 4,5 tysiąca w ciągu

ćwierćwiecza” – mówi przedstawiciel Centrum Rejestrów.

W kategorii miasteczek w ciągu ostatnich 25 lat liczba ludności najbardziej wzrosła w Jaszunach w rejonie sołecznickim – ze 160 mieszkańców na początku 2000 roku do 2,5 tys. na początku tego roku. Centrum Rejestrów zwraca uwagę na to, że ta zmiana liczby mieszkańców jest najprawdopodobniej związana ze zmianą jednostek administracyjnych na tym terytorium, gdyż pobliska wieś Jaszuny straciła w tym samym okresie 1,6 tysiąca mieszkańców.

Wśród przysiółków można wyróżnić miejscowość Klonówka (lit. Klevinė) w rejonie wileńskim, gdzie w styczniu 2000 roku było zameldowanych zaledwie 10 mieszkańców, a obecnie ich liczba przekroczyła 1000.

Do miast, w których w ciągu ostatnich 25 lat nastąpił największy spadek liczby ludności, należą: Poniewież, gdzie miejsce zamieszkania zadeklarowało o 14,9 tys. osób mniej; Olita, gdzie licz-

ba zameldowanych mieszkańców zmniejszyła się o 5 tys., Birże – o 2,3 tys., Rakiszki – o 2,1 tys., Wisaginia – o 1,9 tys. i Telsze – o 1,8 tys.

Największe wsie w kraju to obecnie Domeikava w rejonie kowieńskim (6 tys. mieszkańców), Rzesza w rejonie wileńskim (4,5 tys.), Czerwony Dwór w rejonie kowieńskim (4,3 tys.), Dercekliai w rejonie kłajpedzkim (4,2 tys.), Skojdziszki w rejonie wileńskim (4,1 tys.), Ramučiai w rejonie kowieńskim (4,1 tys.), Ringaudai w rejonie kowieńskim (3,9 tys.), Rudomino w rejonie wileńskim (3,8 tys.), Giraitė w rejonie kowieńskim (3,8 tys.) i Užliedžiai w rejonie kowieńskim (3,4 tys.).

W kategorii miasteczek najliczniej zaludnione są: Akademia w rejonie kowieńskim (3,7 tys. mieszkańców), Jaszuny w rejonie sołecznickim (2,5 tys.), Rukla w rejonie jonawskim (2,1 tys.), Pilviškės w rejonie wyłkowyskim (2 tys.) i Mickuny w rejonie wileńskim (1,8 tys.).

Przysiółki o największej liczbie mieszkańców to znajdujące się w rejonie wileńskim Klonówka (1,1 tys. mieszkańców) i Rojstaniszki (0,6 tys.), Klausmyliai (335) w rejonie kłajpedzkim oraz Rusaki Dolne i Dworzyszczė (po prawie 300) w rejonie wileńskim.

Według danych Rejestru Lud-

ności, na Litwie obecnie swoje miejsce zamieszkania zadeklarowało ponad 3 miliony osób. W Wilnie zameldowanych jest 612 tys. mieszkańców, w Kownie – 311,5 tys., Kłajpedzie – 165 tys., Szawlach – 117 tys., Poniewieżu – 88 tys., Olicie – 51 tys. i Mariampolu – 36,5 tys.

Rejon wileński zaprasza do radosnego świętowania zapustów

Zapraszamy na jedno z najbardziej radosnych i sytych wydarzeń w roku w rejonie wileńskim – Zapusty! Spotykamy się 1 marca o godzinie 12.30 w malowniczym parku dworu Houwaltów w Mejszagole.

Organizatorzy w tym roku czekają na Państwa w Mejszagole na rejonowym święcie zapustów, gdzie w maskach i z uśmiechami wspólnie powitamy wiosnę. Spotkamy się, aby dzielić się dobrymi emocjami, tradycjami i zabawą, a także potaćczyć, pośpiewać i delektować się tradycyjnymi przysmakami.

„Zapraszamy wszystkich na wesołą zabawę zapustów w rejonie wileńskim! Symbolicznie, pierwszego dnia kalendarzowej wiosny, w Mejszagole na mieszkańców i gości rejonu wileńskiego czekać będzie ogromne i barwne widowisko. Odkryjemy nie tylko piękne tradycje karnawałowe naszego rejonu – tańce masek, tradycyjne gry i degustację przysmaków, ale także wniesiemy śmiech i energię do długo wyczekiwanej wiosny” – zaprasza wicemerk Edyta Tamošiūnaitė.

Ludowa mądrość głosi, że osoba po najedzeniu się do syta podczas Zapustów, będzie silna przez cały rok. Dlatego podczas święta nie ograniczymy się do zajadania się blinami i pączkami wypiekanyymi specjalnie na to święto – na jarmarku będzie możliwość zakupu wyrobów mięsnych, ciast, słodczy i in. produktów spożywczych. Odbędzie się również kiermasz sztuki ludowej. W kąci sportowym będzie można spróbować swoich sił w skokach w worku, przeciąganiu liny i innych konkurencjach. W centrum uwagi karnawału będzie Marzanna – atrybut zapustów, symbolicznie spalony na ognisku, aby „przegonić” zimą,

a wraz z nią całe nagromadzone niepomyślności i przywołać wiosnę.

Na święcie na Państwa będą czekały:

- Tradycyjne przysmaki zapustowe
- Muzyka, tańce i piosenki
- Przemarsz przebierańców
- Jarmark zapustowy
- Ogniska
- Przyjazne zagrody
- Zawody sportowe
- Zajęcia edukacyjne
- Zabawne konkursy i gry

Zapraszamy Państwa 1

marca do wspólnego powitania wiosny oraz do radosnego i nastrojowego spędzenia czasu z rodziną i przyjaciółmi na święcie zapustowym w rejonie wileńskim!

**ZAPUSTY
W MEJSZAGOLE
PRZY DWORZE
HOUWALTÓW**

1 marca 2025 r.

12.30 Pochód przebierańców od Gimnazjum im. Wielkiego Księcia Olgerda w Mejszagole.

12.45 Spotykamy się na placu przy dworze weselić się, tańczyć i częstować się plackami.

Zachęcamy założyć maski zapustowe!

BĘDZIE:

- ✓ Huczna muzyka, nastrojowe piosenki, skoczne tańce
- ✓ Kiermasz zapustowy
- ✓ Zajęcia edukacyjne
- ✓ Ognisko zapustowe
- ✓ Pożegnanie Marzanny
- ✓ Wesołe konkursy i tematyczne zabawy

Odprowadźmy Zimą wesoło i syto!

Warsztaty atrybutu litewskiej „Bransoletka Ojczyzny”

Dla dorosłych i dzieci

16 lutego na Litwie jest obchodzony Dzień Niepodległości Państwa Litewskiego. Z tej okazji w różnych zakątkach Litwy są organizowane koncerty, wystawy, spotkania i inne imprezy patriotyczne.

Z okazji Dnia Niepodległości Litwy w Rudominie 13 lutego odbyły się warsztaty atrybutu litewskiej „Bransoletka Ojczyzny”. W zaję-

ciu mogły wziąć udział zarówno dzieci, jak i dorośli.

Podczas zajęcia edukacyjnego uczestnicy z nici w kolorach flagi litewskiej wyplatali bransoletki. Uczestnicy warsztatów z ogromnym zaangażowaniem przystąpili do kreatywnego zadania i sumiennie wykonywali polecenia edukatorów. Podczas zajęcia panowała przyjazna atmosfera. Uczestnicy rozmawiali, żartowali, pomagali sobie nawzajem.

Wykonane podczas zajęcia bransoletki uczestnicy wykorzystali podczas obchodów Dnia Niepodległości Litwy. Organizatorem zajęcia edukacyjnego było Centrum Kultury w Rudominie.

Inf. i foto Centrum Kultury w Rudominie

W stolicy

Warsztaty o modernizacji ulic

W styczniu w Wilnie odbyły się warsztaty o modernizacji ulic w dzielnicach mieszkalnych, w trakcie których mieszkańcy miasta zapraszani byli do dyskusji o problemach codziennej mobilności i poszukiwania wspólnych rozwiązań w tej kwestii w miejscach swego zamieszkania. W cieszącym się dużym zainteresowaniem warsztatach wzięło udział ponad 200 mieszkańców, natomiast swoją opinię w ankietach wyraziło prawie 3 tys. mieszkańców Wilna.

Podczas warsztatów zaprezentowano projekt modernizacji ulic. Mieszkańcy aktywnie przedstawiali swoje sugestie dotyczące innowacji w infrastrukturze ulicznej. Na tym etapie nie podjęto na razie żadnych konkretnych decyzji dotyczących zmian.

Podczas warsztatów i dyskusji oraz w grupach roboczych mieszkańcy wyróżnili główne problemy.

Jak zwykle, aktywnie uczestniczyli w nich rowerzyści, zgłaszając propozycje dotyczące organizacji tras rowerowych.

Wiele uwagi poświęcono również kwestiom bezpieczeństwa ruchu drogowego, w szczególności bezpieczeństwu na przejściach oraz oświetleniu.

Nieodpowiednie oświetlenie, słaba widoczność oraz trudne i

niebezpieczne przejścia przez ulicę są wyzwaniem dla pieszych.

Rodzice chcą, by ich dzieci mogły bezpiecznie i wygodnie dotrzeć pieszo lub rowerem do placówek oświatowych. Obejmuje to dobrze utrzymaną infrastrukturę oraz wygodne i bezpieczne przejścia. Należy też zapewnić, by po podwiezieniu dzieci samochodem można było bezpiecznie się zatrzymać i je wysadzić.

Mieszkańcy aprobują dodatkowe środki zarządzania ruchem, takie jak progi zwalniające czy fizyczne zniekształcenia drogowe, by zmniejszyć potoki ruchu tranzytowego oraz prędkość w obszarach zamieszkałych.

W kwestiach przemieszczania się po mieście mieszkańcy uwzględniają potrzeby pieszych, rowerzystów i użytkowników transportu publicznego. Na przy-

kład, osobom często korzystającym z rowerów aktualne są połączenia z trasami rowerowymi, proponują więc urządzenie przechowalni rowerów.

Mieszkańcy zgłosili też pomysł przetestowania tymczasowych rozwiązań w zakresie zarządzania ruchem, takich jak wprowadzenie ruchu jednokierunkowego lub częściowych ograniczeń ruchu (ślepych uliczek) na niektórych ulicach. Po okresie próbnym zostanie oceniona skuteczność tych rozwiązań i podjęta zostanie decyzja o ich utrzymaniu lub powrocie do poprzedniego trybu.

W oparciu o zebrane podczas warsztatów dane oraz wyniki ankiet opracowane zostaną konkretne koncepcje modernizacji ulic w każdej konkretnej dzielnicy mieszkalnej.

Wilno zaprasza do badań nad nieodkrytą jeszcze historią miasta

Przez wieki Wilno budowało wiele historycznych postaci – co roku odsłaniane są nowe warstwy miasta, odkrywany jest nieznany wcześniej duch stolicy. Naukowcy i badacze ponownie zapraszani są do ubiegania się o stypendium w konkursie dla badaczy historii Wilna.

„Cieszę się, że Wilno nadal zachęca do badań i odkrywania nieodkrytych kart historii miasta. Co roku na konkurs

wpływa coraz więcej zgłoszeń od badaczy, a i liczba tematów w tym roku jest jeszcze większa. Wierzę, że badania nie tylko opowiedzą to, co nie zostało jeszcze opowiedziane, ale też w znaczący sposób przyczynią się do pielęgnowania naszej historii” – mówi przewodnicząca Komitetu Kultury i Turystyki Rady Samorządu m. Wilna Kamilė Šeraitė-Gogelienė.

W tym roku na wszystkie ba-

dania zaplanowano do 45 tys. euro. Maksymalne stypendium dla jednego badacza wynosi do 10 tys. euro. Wnioski o stypendium na rok 2025 na zatwierdzone tematy badań mogą składać naukowcy i (lub) badacze litewskich uczelni, instytutów badawczych, centrów badawczych, instytucji badawczo-naukowych oraz innych instytucji działających w dziedzinie badań naukowych oraz organizacje zrzeszające naukowców i (lub) badaczy.

Wnioski o przyznanie stypendium przyjmowane są do 14 marca 2025 roku. W tym roku naukowcom i badaczom proponowano do wyboru 25 różnych tematów.

Przy ocenie wniosków uwzględniany będzie temat, metodologia badania, zasadność planowanych działań (planu) i kosztów badania, kwalifikacja składającego wniosek naukowca i/lub badacza bądź organizacji naukowców i/lub badaczy, rozpowszechnianie i dostępność wyników badania, znaczenia badanie i jego wyników dla Wilna.

Zmienia się tryb sortowania odpadów kuchennych

Wraz z przejściem stolicy na kontenerowy system zbiórki odpadów kuchennych już od 29 marca mieszkańców niektórych dzielnic Wilna zacznie obowiązywać nowy system sortowania odpadów.

W dzielnicach Ponary, Nowy Świat, Grzegorzewo, jak również Rossa i Wilcza Łąpa odpady zmieszane i odpady kuchenne będą musiały być sortowane do osobnych kontenerów. O ich zbiórkę i wywóz zadba ZSA „Kauno švara”. Co prawda, ZSA „Ekonovus” w dalszym ciągu będzie wywoziła kontenery z odpadami opakowaniowymi i surowcami wtórnymi.

Kierownik Sekcji Gospodarki Odpadami Wydziału Energetyki Samorządu m. Wilna Eglė Bernotavičienė podkreśla, że jasne informacje i odpowiednio przygotowana infrastruktura zapewnią sprawne sortowanie odpadów, a oddzielenie odpadów kuchennych od strumienia odpadów zmieszanych zwiększy możliwość recyklingu zarówno odpadów zmieszanych, jak i kuchennych. W innych obszarach zbiórki i transportu odpadów w mieście żadnych zmian w zakresie sortowania odpadów spożywczych nie przewiduje się do końca 2026 roku.

Chociaż nowy dostawca usług rozpocznie pracę już wkrótce, mieszkańcy mogą być pewni, że zmiany nie spowodują żadnych niedogodności. Dyrektor ds. sprzątnięcia miasta i gospodarki odpadami w ZSA „Kauno švara” Paulius Kapitanovas zapewnia, że na płynne przejście do nowego trybu poświęcono wystarczająco dużo czasu i firma jest przygotowana do skutecznego zbierania i transportowania odpadów w tej strefie.

W marcu mieszkańcom domów jednorodzinnych w wymienionych dzielnicach zostaną rozdane kontenery na odpady kuchenne. Należy

podkreślić, że rozpocząć korzystanie z nich można będzie dopiero od 29 marca, kiedy świadczenie usług rozpocznie ZSA „Kauno švara”. Do tego czasu odpady kuchenne będą musiały być sortowane do bezpłatnie rozdawanych pomarańczowych worków i wrzucane do kontenerów na odpady zmieszane.

W przypadku zmiany przewoźnika harmonogramy obsługi kontenerów na zmieszane odpady komunalne i odpady kuchenne będą dostępne po zalogowaniu się do samoobsługi VASA oraz na stronie www.vasa.lt.

By zapewnić sprawny odbiór odpadów, mieszkańcy bloków mieszkalnych proszeni są o niezastawianie samochodami dojazdu do kontenerów, zaś mieszkańcy domów jednorodzinnych powinni wystawić swoje kontenery na pobocze jezdni.

Tymczasowe ograniczenia ruchu na ul. Kalvarijų obok ul. K. Ulvydo

W związku z pracami przy wyjmowaniu kabli w dniach 22-23 lutego na ul. Kalvarijų obok ul. K. Ulvydo (na pasie ruchu przeznaczonym dla transportu publicznego) planowane jest tymczasowe ograniczenie ruchu. Będzie obowiązywał również tymczasowy zakaz ruchu na ul. K. Ulvydo na odcinku przy wjeździe na ul. Kalvarijų. Środki transportu tymczasowo kierowane będą na drogi objazdowe.

Prognoza pogody na tydzień						
Czwartek 20 lutego	Piątek 21 lutego	Sobota 22 lutego	Niedziela 23 lutego	Poniedziałek 24 lutego	Wtorek 25 lutego	Środa 26 lutego
-2°C	-3°C	-1°C	0°C	1°C	1°C	1°C
-11°C	-10°C	-7°C	-6°C	-5°C	-3°C	-3°C
Księżyc:						
II 12 PEŁNIA		II 20 OSTATNIA KWADRA		II 28 NÓW		III 06 1 KWADRA

KALENDARZ CODZIENNY

Czwartek, 20 lutego

Dzień Sprawiedliwości Społecznej
Słońce: wsch. – 7.29, zach. – 17.36
Długość dnia – 10 godz. 07 min.
Amaty, Franciszka, Hiacynty, Leona, Lubomira, Zenobiusza

Piątek, 21 lutego

Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego
Słońce: wsch. – 7.26, zach. – 17.38
Długość dnia – 10 godz. 13 min.
Eleonory, Feliksa, Kiejstuta, Piotra, Roberta

Sobota, 22 lutego

Dzień Myśli Braterskiej
Słońce: wsch. – 7.24, zach. – 17.40
Długość dnia – 10 godz. 16 min.
Maksymiana, Małgorzaty, Wrocisława

20 LUTEGO

1943 – w obozie na Majdanku został zamordowany Kazimierz Kolbuszewski, prof. literatury polskiej UJK we Lwowie (ur. 1884); w l. 1922-1933 na USB w Wilnie.
– urodził się Mike Leigh (jako Lieberman), brytyjski reżyser, scenarzysta pochodzenia żydowskiego (*Nadzy, Sekrety i kłamstwa* – Złota Palma w Cannes).

2013 – NASA ogłosiła odkrycie najmniejszej znanej planety pozasłonecznej Kepler-37b.

21 LUTEGO

1863 – po porażce w bitwie pod Nową Wsią (Kujawy) gen. Ludwik Mierosławski (stronictwo czerwonych) zrezygnował z dyktatorstwa w powstaniu i wrócił do Paryża. Podczas bitwy oddział Topora (biały) opuścił swoje pozycje.

1923 – urodził się we w. Mokniuny (Mikniūnai, r. orański) Jan Mujżel, ekonomista, prof. UŁ i UW (zm. 2006).

1943 – w bitwie pod Aleksiejewką k. Orła przeszła chrzest bojowy 16. Litewska Dywizja Strzelecka (w składzie Armii Czerwonej).

22 LUTEGO

1943 – zostali zgilotynowani siostra i brat, Sophia Magdalena (ur. 1921) i Hans (ur. 1918) Scholl, niemieccy działacze antynazistowscy – grupa Biała Róża.

LUTEGO

1873 – zmarł ks. Hieronim Kaj-

Słońce: wsch. – 7.22, zach. – 17.42
Długość dnia – 10 godz. 20 min.
Damiana, Florentyna, Marty, Polikarpa, Romana

Poniedziałek, 24 lutego

Słońce: wsch. – 7.19, zach. – 17.45
Długość dnia – 10 godz. 25 min.
Bogurada, Józefy, Lucji, Marka, Piotra, Sergiusza

Wtorek, 25 lutego

Światowy Dzień Powolności
Słońce: wsch. – 7.17, zach. – 17.47
Długość dnia – 10 godz. 30 min.
Cezarego, Małgorzaty, Tolisława, Wiktora, Zygryda

Środa, 26 lutego

Słońce: wsch. – 7.15, zach. – 17.49
Długość dnia – 10 godz. 34 min.
Aleksandra, Dionizego, Mirosława, Nestora, Olgi

siewicz, Sługa Boży, kaznodzieja, w 1842 w Paryżu współzałożyciel Zakonu Zmartwychwstania Pańskiego, pisarz religijny (ur. 1812).

1903 – Kuba i USA zawarły układ o wydzierżawieniu „na odpowiedni okres” obszaru Guantánamo.

24 LUTEGO

303 – cesarz rzymski Dioklecjan wydał edykt zakazujący praktyk religii chrześcijańskiej.

1243 – we Lwówku Śląskim odbył się pierwszy turniej rycerski na ziemiach polskich.

1863 – zmarł w Wiekszniah (r. mozejski) Aleksander Hryszkiewicz (Aleksandras Emanuelis Jonas Griškevičius), filozof, wynalazca, pionier lotnictwa na Litwie (*Umienyje letat*, 1843) (ur. 1809).

25 LUTEGO

1873 – urodził się Enrico (właśc. Errico) Caruso, włoski śpiewak operowy, „król tenorów” początku XX w. (zm. 1921).

26 LUTEGO

1943 – urodziła się we w. Wasiuliszki (r. święciański) Kazimira Danutė Prunskienė (jako Stankevičiūtė), litewska ekonomistka, sygnatariuszka Aktu Niepodległości Litwy z 1990, pierwsza premier niepodległej Litwy.

1973 – urodziła się Małgorzata Szumowska, reżyserka i scenarzystka (*Sponsoring, Body/Ciało, Śniegu już nigdy nie będzie*).

WI. P.

** OSTATNIA STRONA ** OSTATNIA STRONA **

Tradycje polskiej Wigilii na liście niematerialnego dziedzictwa kulturowego

Tradycje Wigilii Bożego Narodzenia w Polsce - decyzją Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego - zostały wpisane na Krajową Listę Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego - poinformował Narodowy Instytut Dziedzictwa w przesłanym PAP komunikacie.

– Wigilia łączy elementy religijne i kulturowe. Dla wielu Polaków jest to czas rodzinny, sprzyjający zbliżeniu i celebracji wspólnych tradycji. Sprzyja on radości oraz refleksji nad wartościami takimi jak miłość, przebaczenie i wspólnota. Przypomina o duchowym wymiarze świąt, łącząc ludzi niezależnie od wyznania – napisano w komunikacie.

Jak zaznaczono, „niezwykle i żywe tradycje związane z Wigilią od pokoleń kultywowane są przez polskie rodziny, jednocząc je przy wspólnym stole”.

– Wieczór zaczyna się od pojawienia się pierwszej gwiazdki, symbolizującej gwiazdę betlejemską. Na stołach w polskich domach

pojawia się biały obrus, pod którym umieszcza się siano – symbol pokory i narodzin Jezusa w stajence. Zgodnie z tradycją przygotowuje się 12 postnych dań, które symbolizują 12 apostołów lub 12 miesięcy w roku. W zależności od regionu na stół wigilijny trafiają potrawy takie jak barszcz z uszkami, kapusta z grochem, pierogi czy ryby (przede wszystkim karp). Dodatkowe nakrycie na stole to znak otwartości i gotowości przyjęcia niespodziewanego gościa – dodano.

W przesłanym komunikacie Narodowy Instytut Dziedzictwa wśród zwyczajów oraz tradycji wigilijnych wskazuje dzielenie się opłatkiem i składanie sobie życzeń, śpiewanie kolęd, wręczanie prezentów, Pasterkę, kolędników. NID przypomniał również o Wigiliach obchodzonych w innych wyznaniach.

– W rodzinach greckokatolickich i prawosławnych Wigilia obchodzona jest 24 grudnia lub 6 stycznia. Stoły obfitują w podobne potrawy, a wieczerza rozpoczyna się modlitwą. W tradycji ewange-

lickiej Wigilia ma różne formy, ale zawsze uwzględnia Pismo Święte i kolędy jako formę modlitwy – wskazano.

Ratyfikowana przez Polskę Konwencja UNESCO w sprawie ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego zobowiązuje Państwa-Strony do prowadzenia inwentaryzacji tradycji obecnych na ich terytorium. Wpisy na Krajową listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego pozwalają na dokumentowanie różnorodnych praktyk kulturowych oraz promują utrzymanie ich ciągłości. Za prowadzenie listy odpowiada Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego we współpracy z Narodowym Instytutem Dziedzictwa. Wszyscy depozytariusze dziedzictwa niematerialnego – od obrzędów i rzemiosła po tradycje językowe i muzyczne – mogą zgłaszać proponowane zjawiska do wpisu.

Obecnie Krajowa lista niematerialnego dziedzictwa kulturowego liczy 108 wpisów.

PAP

ŚMIECH NA ZDROWIE

Przychodzi zięć do teściowej w szpitalu. Idzie do ordynatora i pyta: – Jest jakaś nadzieja?

A lekarz na to:

– Nie ma żadnej. Jutro wychodzi!

Życie kobiety dzieli się na trzy okresy:

W pierwszym działa na nerwy ojcu, w drugim mężowi, w trzecim zięciowi.

– Moja żona miała wczoraj wypadek i rozbiła auto.

– No i co?! No i co?!

– No i okazało się, że jednak umie po francusku...

Mały Jasio pyta mamy:

– Mamo, po co się malujesz?

– Żeby ładnie wyglądać.

– A kiedy to zaczniesz działać?

Żona pyta męża:

– Kochanie, a jakbym była niewidoma, to kochałbyś mnie?

– Tak – odpowiada mąż.

Po chwili przerwy: – A jakbym była kulawa, to kochałbyś mnie?

– Tak.

Po chwili przerwy: – A jakbym była niema, to kochałbyś mnie?

– Wtedy to bym oszalał z miłości!

– Kochanie, nie smakuje ci ten

bigos? Zrobiłam specjalnie na dzisiejszy wieczór. Tak pysznie pachnie!

– Smakuje, ale... nie wiem, jak ci to powiedzieć – ludzie zwykle do kina noszą popcorn.

Chciałbym umrzeć podczas snu, tak jak mój dziadek.

A nie wrzeszcząc ze strachu jak jego pasażerowie.

Jak żegna się okulista?

– Do zobaczenia.

A laryngolog?

– Do usłyszenia.

A ginekolog?

– Jeszcze do pani zajrzę.

Chińczyk pyta Polaka:

– Powiedz, ile was w tej Polsce żyje.

Polak odpowiada, że około 40 milionów.

Na to Chińczyk.

– To wy się chyba wszyscy znacie?

Mały mol po raz pierwszy wypuścił się w samotny lot po pokoju.

Wyleciał z szafy, zrobił rundkę i wrócił na płaszczyk. Stary mol zapytał:

– I jak poszło?

– Chyba dobrze. Wszyscy klasowali...

Egzamin z zoologii:

– Co to za ptak? – pyta studenta

profesor wskazując na klatkę, która jest przykryta tak, że widać tylko nogi ptaka.

– Nie wiem – mówi student.

– Jak się pan nazywa? – pyta profesor.

Student podciąga nogawki.

– Niech pan profesor sam zgadnie.

Wchodzi student do żeńskiego akademika.

– Ty do kogo, młody człowieku? – pyta portierka.

– A kogo by mi pani poleciała?

Jasio do taty policjanta:

– Tato, gdzie leży Afryka?

Ojciec długo myśli, w końcu mówi:

– Chyba niedaleko, bo u nas na komendzie pracuje Murzyn i dojeżdża do pracy na rowerze.

Pacjent wchodzi do gabinetu, a lekarz:

– Proszę stanąć przy oknie i wytknąć język.

– Ale dlaczego?

– Aaa... Bo nie lubię tej baby, co mieszka naprzeciwko.

9 771648 531003